NIEUWSBRIEF
16e jaargang, nr. 1/2022

't Huis van Heden

HOSPICE ZUIDOOST-DRENTHE

De vrijwillige palliatieve zorg, wat u kunt verwachten.

Mogelijk vraagt u zich af hoe de ondersteuning door vrijwilligers in de laatste levensfase er nu precies uitziet? Graag leggen we hieronder een en ander uit. We maken hierbij onderscheid tussen inzet vrijwilligers thuis en in het Hospice.

Thuis; Als u ervoor kiest om thuis te sterven, kan er een moment komen dat er extra hulp nodig is. U redt het niet alleen met de thuiszorg en de inzet van familie, vrienden en buren. Het is dan goed om tijdig aan de bel te trekken. Vaak gaan mantelzorgers lang door en schakelen ze hulp in op het moment dat het eigenlijk te laat is. Neem daarom op tijd contact op met één van onze coördinatoren. Zodra er een hulpvraag binnenkomt gaat de coördinator op huisbezoek. Uw wensen en de mogelijke inzet van de vrijwilligers worden dan besproken. Hierbij kan het gaan om dagdelen, maar afhankelijk van de beschikbare vrijwilligers kan er soms ook 's nachts ondersteuning worden geboden.

De coördinator gaat nadat de hulpvraag is binnengekomen op zoek naar vrijwilligers die zoveel mogelijk passen bij u en uw leefsituatie. Aan een thuisinzet zijn geen kosten verbonden.

Respijtzorg; Het hospice kan ook een goede tijdelijke oplossing bieden om familie en vrienden in de laatste levensfase van een naaste bij te staan en te ondersteunen. De mantelzorgers krijgen de gelegenheid om weer op adem te komen. Het hospice kan hen deze tijdelijke zorg bieden op het moment dat er een kamer beschikbaar is. Voor meer informatie kunt u contact op nemen met één van de coördinatoren (0591-651120).

Hospice; Als u binnenkort gaat overlijden en de situatie thuis niet langer te handhaven is, kunt u een opname in een hospice overwegen. In de laatste levensfase is de zorg vaak intensief en komt er veel regelwerk op u af, terwijl juist dan het contact met uw naasten zo belangrijk is. Het Hospice biedt een warme en huiselijke omgeving met deskundige zorg en begeleiding door vrijwilligers en professionals. Zo krijgen u en uw naasten de gelegenheid in een rustige en veilige omgeving op een persoonlijke manier afscheid te nemen. U komt in aanmerking voor een opname in het Hospice als uw levensverwachting korter is dan 3 maanden. Dit moet door een (huis)arts zijn vastgesteld. Een huisarts, wijkverpleegkundige, transferverpleegkundige kan u vervolgens verwijzen naar een hospice. Maar u of uw naaste kan deze aanmelding ook doen. In het Hospice krijgt u een eigen kamer waar u bezoek kunt ontvangen. Uw naasten kunnen ook overnachten in het Hospice, bij u op uw kamer of als er plaats is op een logeerkamer. Alles is erop gericht om het u zo comfortabel mogelijk te maken.

Er is 24 uur deskundige zorg aanwezig, een combinatie van beroepsmatige en vrijwillige inzet. Voor het verblijf in het Hospice wordt een eigen bijdrage gevraagd. Deze eigen bijdrage wordt in zijn geheel of grotendeels vergoed door de aanvullende zorgverzekering. Mocht de eigen bijdrage een belemmering zijn dan heeft de Stichting Vrienden van het Hospice daarvoor een Solidariteitsfonds. Daarvoor kunt u contact opnemen met één van de coördinatoren, samen gaan we dan kijken naar de mogelijkheden.

Jannie Dol, coördinator / Bron; VPTZ Nederland

't Huis van Heden, terugblik op 2021.

Wie had het kunnen vermoeden dat we na de uitbraak van het coronavirus ook in 2021 nog volop met het virus te maken zouden krijgen? In de hoop om in 2021 met een enorme vaccinatiecampagne de Deltavariant onder controle te krijgen diende begin van het jaar een nieuw spook zich aan: de coronavariant Omikron. Opnieuw moesten in het Hospice weer maatregelen getroffen worden om besmettingen van gasten en vrijwilligers zoveel mogelijk te voorkomen. Evenals het jaar ervoor moesten weer enkele kamers uit voorzorg tijdelijk buiten gebruik gesteld worden in verband met de beperkte inzetbaarheid van vrijwilligers.
Net als de zorgmedewerkers van Icare vallen ook de vrijwilligers van het Hospice onder de categorie zorgpersoneel en zij konden zich hierdoor al in een heel vroeg stadium laten vaccineren en als eersten een booster ontvangen. Hierdoor is de uitval van vrijwilligers beperkt gebleven tot een incidenteel geval.
De sluiting van twee kamers heeft ca. 2 maanden geduurd. Familieleden en bezoekers van de gasten toonden zich, ondanks alle beperkende maatregelen, heel tevreden en dankbaar voor de verleende zorg en ondersteuning in het Hospice. Het is voor alle medewerkers heel fijn en inspirerend veel lovende woorden en positieve reacties te ontvangen.
Met al de beperkende maatregelen heeft 't Huis van Heden in 2021 toch nog 49 gasten kunnen opnemen en zorg kunnen bieden. Van de 49 gasten waren er 29 vrouwen en 20 mannen. Van de gasten zijn 20 opgenomen vanuit de thuissituatie en 29 vanuit de diverse ziekenhuizen.
In onderstaande grafieken een overzicht van de leeftijdsopbouw en het aantal dagen verblijf in het Hospice.

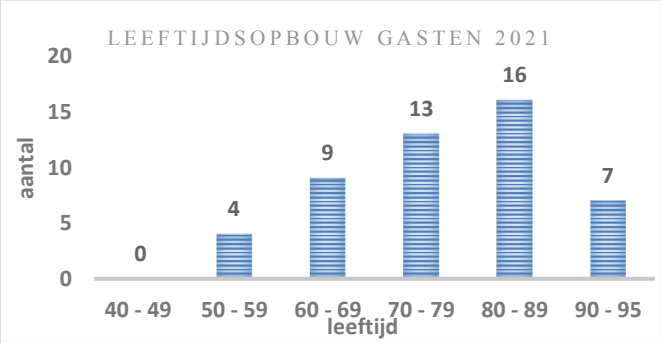

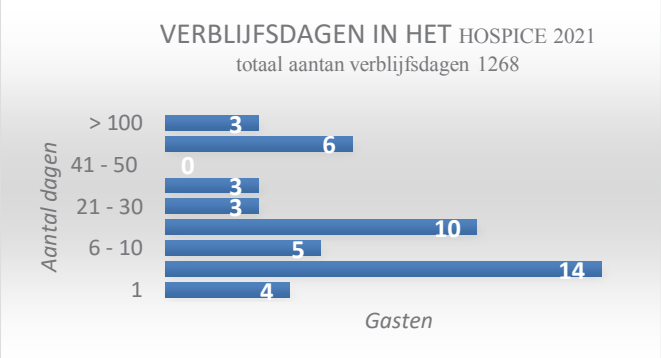

Er werden in 2021 totaal ruim 1268 ligdagen geregistreerd.

Van de gasten waren er 32 afkomstig uit de gemeente Emmen , 3 uit de gemeente Coevorden, 1 uit de gemeente Borger-Odoorn en 13 van elders.

Introductiecursus voor nieuwe vrijwilligers

Elke nieuwe zorgvrijwilliger krijgt een introductiecursus aangeboden. Een aantal vrijwilligers laat u weten wat zoal aan bod komt tijdens deze cursusdagen.
'De eerste sessie van de introductiecursus van vijf bijeenkomsten zijn we gestart begin februari.
We hebben ons aan elkaar voorgesteld en hebben de motivatie aangegeven waarom we vrijwilliger willen worden. We hebben nagedacht over onze eigen verliezen en dit in tweetallen gedeeld met elkaar. Door hierover na te denken en te benoemen stel je je kwetsbaar op en leer je over jezelf.
Ook hebben we nagedacht over je eigen dood en afscheid en zien we verschillen en overeenkomsten bij elkaar.
In de volgende sessies kwamen ook praktische zaken, zoals brandmelders en allerlei technische zaken aan de orde.
De verzorging van de gasten hebben we met elkaar geoefend, onder leiding van een verpleegkundige van Icare. De visie van het Hospice, "Er zijn", hebben we besproken met elkaar, hoe zien we dit en wat dragen we uit samen.
Huisregels en hoe om te gaan met zaken die er toe doen en zaken die er niet toe doen voor het welzijn van de gast, zijn belangrijk om over na te denken. Wat laten we gaan en wat niet? Met andere woorden: Werken vanuit de bedoeling!
De verschillen tussen palliatieve sedatie en euthanasie werden uitgelegd, ook hierbij kwamen onze persoonlijke herinneringen naar boven en was er altijd ruimte om dit te bespreken.
Elke bijeenkomst werd geleid door de coördinatoren Jannie en Anita en afgesloten met een mooi gedicht.
In maart hebben we de introductiecursus afgerond.'

Iemand missen……

Iemand missen hoort erbij
het doet alleen zo'n pijn,
dat alles met die iemand
zo anders en mooi zou zijn.

Iemand missen hoort erbij
het hoort bij ieders leven
Je denkt terug hoe het was
En huilt of lacht dan even…..

Ellis Tabak

De Coördinator, als spin in het web

Coördinatoren vervullen een spilfunctie in het Hospice. Naast een coördinerende rol voor alle bij het Hospice betrokken partijen vervullen ze ook een leidinggevende functie. Zij leiden de werkprocessen in goede banen. De kwaliteit van de zorg voor de gasten staat daarbij altijd voorop met daarnaast het begeleiden en ondersteunen van de vrijwilligers. De coördinatoren hebben een sleutelpositie voor zowel het bestuur als vrijwilligers en ook bij de samenwerking tussen vrijwillige en professionele zorg. De coördinator is een professional die vanuit bepaalde waarden en motivatie dit werk doet in een complexe omgeving die diverse vaardigheden van haar/hem vraagt. De complexiteit van de palliatieve zorg is de laatste jaren steeds verder toegenomen.
Als spin in het web krijgt de coördinator te maken met veel aspecten, maar de goede palliatieve terminale zorg voor de gasten blijft altijd het belangrijkst: het 'er zijn en aandacht voor de gast en de naasten'.
De werkzaamheden en contacten van de coördinator zijn veelzijdig en bestaan onder anderen uit:
-*De gasten en naasten.* De eerste contacten zijn veelal met de familie en/of zorgverleners die contact opnemen voor de opname van een gast, waarna een intakegesprek plaats vindt met de coördinator en een gespecialiseerde wijkverpleeg-kundige in de palliatieve zorg. Bij de opname is een gespecialiseerde wijkverpleegkundige in de palliatieve zorg aanwezig voor een goede overdracht van de medische gegevens van de gast. Voor de zorg en de juiste aandacht voor de gasten zorgen de vrijwilligers onder leiding van de coördinator. De gespecialiseerde wijkverpleegkundige in de palliatieve zorg is eindverantwoordelijk voor de medische zorg. Na het overlijden van de gast vindt er een nazorggesprek plaats met de naasten.
-*De vrijwilligers*. Het werven, de selectie, de opleiding en de bijscholing van de vrijwilligers behoort tot de taken van de coördinator. Een andere belangrijke taak is het dagelijks contact met de dienstdoende vrijwilligers en de zorg dat het dienstenrooster volledig is ingevuld. Regelmatig vinden voortgangsgesprekken plaats met de vrijwilligers.
-*Het bestuur*. Het Hospice is een vrijwilligersorganisatie met een bestuur dat ook bestaat uit vrijwilligers. Regelmatig vindt er overleg plaats tussen het bestuur en de coördinatoren.
-*De overkoepelende organisatie*. De coördinatoren hebben een dienstverband met de overkoepelende organisatie voor Drenthe: 'Acanthis' De administratie m.b.t. de vrijwilligers en de coördinatoren is bij Acanthis ondergebracht.
-*De professionele zorgverleners*. In het Hospice zijn professionele zorgverleners van zorgverlener Icare verantwoordelijk voor verpleegkundige zorg. Deze professionele zorgverleners draaien ook de nachtdiensten in het Hospice. De coördinatoren hebben samen met de gespecialiseerde wijkverpleegkundige in de palliatieve zorg contact met de medewerkers van Icare en stemmen de verdere zorg af met de vrijwilligers. "Er samen zijn voor de gast" is het motto.
-*De huisartsen.* De eigen huisarts van de gast is in eerste instantie het aanspreekpunt voor de gast en de coördinatoren in het Hospice. Is de eigen arts niet beschikbaar dan valt het Hospice terug op een aan het Hospice verbonden huisarts. Ook in het bestuur van het Hospice zitten twee huisartsen waar men op terug kan vallen.
-*De diverse zorginstellingen.* Veel van de gasten in het Hospice worden doorverwezen vanuit diverse zorginstellingen (meestal ziekenhuizen) uit de regio. De coördinatoren hebben regelmatig contact met de transferafdelingen van deze instellingen.
-*Administratieve zaken.* De coördinatoren zijn verantwoordelijk voor de administratie (administratief en financieel) die bij een (vrijwilligers) zorginstelling behoort.
-*PR.* Samen met bestuursleden en enkele vrijwilligers wordt gewerkt aan de naamsbekendheid van het Hospice. Op verzoek kunnen presentaties worden gegeven in de regio.
-*Vrijwillige zorgondersteuning bij sterven in de thuissituatie.* Acanthis (overkoepelende organisatie in Drenthe) wil tijd, aandacht en ondersteuning bieden aan iedereen in de laatste levensfase, dus ook in de thuissituatie. Dit doet ze door de inzet van vrijwilligers. De coördinatie van de ondersteuning in de thuissituaties ligt bij de coördinatoren van het Hospice.
Een uitdaging voor de coördinatoren om alle ballen in de lucht te houden. Werken in een hospice en/of in de thuissituatie, een taak waar veel voldoening uit gehaald wordt en waar men veel waardering voor krijgt.
Cor van Driel (redactielid)

Ter Overdenking

De beelden uit de oorlog laten dode lichamen zien van mensen die op straat liggen en wat we niet zien zijn de lichamen van burgers en soldaten die verbrand en verminkt zijn door explosies.
Los van het onrecht en enorme verdriet is het afschuwelijk zo te moeten sterven. Het is wreed, te vroeg, achteloos, zonder afscheid en onwaardig.
De dood hoort bij het leven. Want Leven is belangrijk, maar ook hoe je sterft. 'Goed' sterven is waardig sterven: het is een liefdevol, rustig einde met geliefden en omringd door zorg.
Hospices zijn opgericht vanuit het besef dat de dood waardig moet zijn. Dat er niet tot het einde aan iemand gesleuteld moet worden als behandelingen niet veel zin meer hebben. Dat je ervoor kan kiezen om de dood te accepteren. Maar ook dat je niet opgegeven bent als mens. Omdat je tot je dood mens blijft die aandacht en liefde nodig heeft, en die ook zelf nog kan geven aan anderen. Het fijne van het hospice is dat de intensiteit van zorg wordt overgenomen, zodat de aandacht van stervenden en de naasten naar elkaar kan uitgaan.
Het hospice is niet alleen een plek waar gezorgd wordt, maar zijn bestaan wijst ons als samenleving erop hoe belangrijk het is om waardig te sterven.
Menso Rappoldt (predikant van de Grote Kerk Emmen)

Het Hospice tijdens de coronacrisis (5)

Het aantal besmettingen met corona neemt gelukkig gestaag af. We kunnen dan ook concluderen dat de piek van de pandemie achter ons ligt. Dit is dan ook de reden dat de meeste corona-maatregelen in het Hospice zijn komen te vervallen en we gelukkig weer terug naar "normaal" kunnen.
Zo gelden er geen beperkingen meer voor het aantal bezoekers per dag en hebben de bezoekers weer vrij toegang tot de algemene ruimtes, zoals woonkamer en keuken.
Maar corona is helaas nog niet helemaal verdwenen en corona kan nog steeds vervelende gevolgen hebben voor onze gasten. Denk hierbij o.a. aan het isoleren van een gast na besmetting, maar ook kan het continueren van de zorg gevaar lopen als bijv. meerdere zorgmedewerkers en/of vrijwilligers besmet raken. Omdat wij deze vervelende gevolgen zoveel mogelijk willen voorkomen voor onze gasten, is het nog steeds verstandig om elkaar de ruimte te gunnen en blijven wij uiteraard iedereen adviseren om bij keel- of verkoudheidsklachten thuis te blijven. In sommige situaties, waarbij er sprake is van een verhoogd risico op ernstig verloop van Covid-19, kan er alsnog gekozen worden voor het dragen van een mondkapje.
Heeft u vragen, neem dan gerust contact op met een van onze coördinatoren.

De Vrijwilliger in beeld

Van de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving verscheen onlangs het rapport 'Leven met het einde in zicht'. Meerdere keren wordt in het rapport de grote waarde van vrijwilligers benadrukt. De vrijwilligers zijn een onmisbare aanvulling op de beroepsmatige zorg en de mantelzorg. Verspreid over Nederland zijn er meer dan 12.000 opgeleide vrijwilligers actief, die ingezet kunnen worden bij mensen in de laatste levensfase. Zij hebben een belangrijke toegevoegde waarde voor mensen die thuis, in een hospice of andere zorginstelling overlijden.
In het rapport doet de Raad een aantal aanbevelingen, zo wordt benadrukt dat van een vroegtijdige informatievoorziening van het niet-medische ondersteuningsaanbod een standaard wordt gemaakt. Het is erg belangrijk om tijdig op de hoogte te zijn van de mogelijke inzet van vrijwilligers. Nu worden vrijwilligers nog vaak te laat ingeschakeld, bijvoorbeeld als het water bij de mantelzorgers al over de schoenen loopt. Bekendheid met de vrijwilligers kan ook vóór de terminale fase al nuttig zijn. Evenals te weten dat er (op termijn) vrijwilligers zijn en/of er een hospice is dat je in de laatste levensfase kan ondersteunen en voor rust kan zorgen.
Daarnaast pleit het rapport voor een structurele, kostendekkende financiële ondersteuning voor de inzet en coördinatie van vrijwilligers. Nu leven vrijwilligersorganisaties in feite van jaar tot jaar en zijn veelal afhankelijk van giften, donaties e.d. Een toereikende financiering moet zekerheid bieden, zodat de organisaties zich kunnen concentreren op het bieden van zorg en ondersteuning.
Tot slot roept het rapport tot het vergroten van de bekendheid van de rol van vrijwilligers en de werving van vrijwilligers in de terminale zorg. Zeker in ons zorglandschap, met onder meer een vergrijzende bevolking en een tekort aan zorgmedewerkers, kunnen vrijwilligers het verschil maken.
Cor van Driel Bron: VPTZ Nederland (Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg)

Wist u dat.....

- het kerkbestuur van de Hutgemeenschap Emmen eind 2021 heeft moeten besluiten zijn activiteiten te stoppen en de Hutkerk aan de Prinsenlaan heeft verkocht? Het Hospice heeft uit de opbrengst van de kerk een fraaie donatie gehad. De Hutgemeenschap heeft in de voorbije jaren het Hospice altijd ondersteund met een donatie.
- de Protestante Gemeente Emmen Oost 'Ichthus' een boekenmarkt heeft gehouden en van de opbrengst een donatie heeft gedaan aan 't Huis van Heden?
- de Rotaryclub Emmen Monarch jaarlijks een wijnactie houdt en de opbrengst van de actie 2021 is aangeboden aan het Hospice?

- de medewerkers van de Gemeente Emmen tijdens hun "kerstmarkt' konden kiezen tussen een kerstcadeau of een gift aan een goed doel? Een groot aantal van de medewerkers heeft gekozen voor het Hospice als goed doel, resulterend in een hele fraaie donatie. Het onderstreept de maatschappelijke betrokkenheid van de medewerkers.
- na een 40-jarig dienstverband de directeur Piet Wigboldus van Koenen Bouw afscheid genomen heeft van het bedrijf en de relaties tijdens een receptie in Hotel Emmen? Piet draagt het Hospice een warm hart toe en in plaats van cadeaus heeft Piet gevraagd aan de genodigden een donatie te doen aan het Hospice, hetgeen een geweldig bedrag heeft opgeleverd.
- 1 juni de vrijwilligers en Icare medewerkers een gezellig samenzijn hebben mogen beleven bij de Berenshoeve onder het genot van een hapje en drankje?
- Acanthis (vrijwillige zorgondersteuning in de laatste levensfase in Drenthe) dit jaar 20 jaar bestaat?
- Acanthis nog steeds op zoek is naar vrijwilligers die 's nachts ingezet willen worden bij een client in de thuissituatie?

Redactie Nieuwsbrief

Deze Nieuwsbrief is een uitgave van:
't Huis van Heden, Hospice Zuidoost-Drenthe
Het redactieadres van de Nieuwsbrief is:
Hospice 't Huis van Heden
Markeweg 1 7822 GC Emmen
Telefoon: 0591- 65 11 20
E-mail redactie: nieuwsbrief@hospice-emmen.nl
Website: www.hospice-emmen.nl